

בית מדרש גבוה לכהנים

ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק שיבנה בב"א

גליון תקופתי היו"ל ע"י בית מדרש גבוה לכהנים' לחיזוק לימוד הלכות עבודת ביהמ"ק / גליון 26 / חודש אב

נפלה עטרת ראשנו אזי נא לנו כי חטאנו

עוד כתב השל"ה (פרשת בלק הגה תורה אור): לבאר את הא דאיתא במדרש איכה רבתי (פ"א סל"ב), 'כי ה' הוגה על רב פשעיה' (איכה א, ה), יכול על מגן [חניס], תלמוד לומר 'על רב פשעיה'. עד כאן. ויש לתמוה, איך יעלה על הדעת שהשם יתברך יתן עונש בחנם, בודאי לענין הטובה מצינו מתנת חנם, אבל לא לרעה כי חפץ חסד הוא. ידוע כי יש חילוק בין 'דאגה' לבין 'צער', כי צער היא אל עבר, ודאגה הוא אל עתיד. ובודאי ראוי לאדם שידאג על העתיד, שיהיה נמלט מאיזה מכשול, אבל לצער אשל עבר, מה שעבר עבר, ויקבל יסורין מאהבה, כי מה יוצא מהצער ואינו אלא לחנם. ובחורבן בית המקדש אשר נצטוונו לצער במאוד ולהתאבל עליו, ומה שאמר הכתוב 'כי ה' הוגה', רצה לומר, ציווי לדורות, שציוונו שנהיה הוגים ומצטערים על החורבן. ועל זה מקשה המדרש, יכול על מגן, הלא כל צער על מה שעבר הוא בחנם דמה שעבר עבר, על זה השיב תלמוד לומר 'על רב פשעיה', רומז על מה שכתבתי כי החורבן והגלות הם מכפרים עון ומטהרים ומזככים. והוא מתרי טעמא, חדא כי יסורין ממרקין. והשני כי מביא לידי תשובה, כי בזכרנו כי מפני חטאינו גלינו מארצנו ואין לנו מזבח ולא כהן שיכפר בעדינו, גם בעונותינו הרבים חסרנו כל הקדושות, ורוח הטומאה גברה, ואזי אנחנו

דברי התעוררות ומוסר כתב השל"ה (מסכת תענית פרק דרך חיים תוכחת מוסר) וז"ל: 'על אלה אני בוכיה עיני עיני ירדה מים' (איכה א, טז). יבכה אדם תמיד על עוונותיו, ויבכה תמיד על חורבן הבית, כי זה גורם זה. כי אילו היה המקדש, היתה הקדושה מתפשטת ו'צדק ילין בה' (ישעיה א, כא), לא לן אדם בירושלים וחטא בידו (במדבר רבה פכ"א סכ"א), והיתה רוח הקדושה והנבואה שורה. ועתה בעוונותינו חסרנו כל אלה, 'נפלה עטרת ראשנו אזי נא לנו כי חטאנו' (איכה ה, טז), כי במה יתכפרו עוונותינו העצומים, ואנחנו טמאים, אין לנו טהרה, ונתרחקנו מעל שלחן אבינו. על כן אין לנו תקנה, אלא להיותנו סור מרע ועשה טוב, ולהיותנו נכנעים שחים עד לעפר, ולקדש את עצמנו בכל מה דאפשר, שיהיה גופנו בלי מוכן לקבל קדושה, מאחר שהוא ציור המשכן, כמו שכתבתי לעיל (אות קל"ה), ובל יחסרו ממנו הקרבנות, הן בגופנו, סוד התענית. הן בדבורנו, סוד 'ונשלמה פרים שפתינו', קריאת פרשיות הקרבנות בהבנה, עם וידויים גדולים ובכיה רבה, כי הבכיה בסוד נסוך המים. הן במחשבתנו, להיות לנו לב נשבר ונדכה. וכמו שכתוב (תהלים נא, יט) 'זבחי אלהים רוח נשברה', על כן 'לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה' (שם). וכבר בארתי (אותיות קפ"ד – קפ"ו) סוד התענית, כי מעלתה גדולה, אף מי שלא חטא, ומצי לצעוריה נפשיה, ומי שחטא יצער. וכל אדם יהיה גבור כארי, וירגיל עצמו בתעניות ובסגופים בשמחה ובטוב לבב כדי להתקדש, אז הקדוש ברוך הוא 'נותן ליעף כח', ויזכה להיות מצי לצעורי נפשיה.

לתגובות הערות והארות בכל נושאי הגליון ולקבלת הגליון במייל ניתן לפנות לטל' 0504166339 או במייל

K0504166339@GMAIL.COM

לשותפות ותרומות ניתן לתרום במכשירי נדרים עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים'

מלוכלכים
בחטא. כמו
שנאמר (שם ה,

המשך בעמ'
הבא ←

טז) 'נפלה עטרת ראשנו אוי נא לנו כי חטאנו', מאחר שאין לנו המקדש והקרבות לכפר, אזי אוי נא לנו כי חטאנו. וזהו 'על רב פשעיה'. וגם רצה לומר 'רב' כי נמשכים זמן רב, 'אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונתיים סבלנו' (שם שם, ז). ואמר 'פשעיה' ולא 'פשעיה' על דרך שהשיבה ברוריא לרבי מאיר 'יתמו חטאים' (תהלים קד, לה) ולא חוטאים (ברכות י א). כי החטאים יסתלקו ויעבור רוח הטומאה, ואז נשאר זך ונקי. ועל כן אמר 'כי ידו'ד הוגה', הזכיר שם של רחמים, כי הדין הוא הרחמים.

וראוי נמי לציין את מש"כ בעל הנודע ביהודה בספרו אהבת ציון (דרוש ו) שכתב: והנה בעל העקידה כתב על פסוק (איכה ה' ט"ז) נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו, שאין אנו מצטערים על העטרה שנפלה רק עיקר הצער אוי נא לנו כי חטאנו שאם אירע שנפלה העטרה מכלל שחטאנו ועל זה אוי לנו, וזהו שאמר הנביא אל תבכו למת ואל תנודו לו, כי השב בתשובה נקרא חוזר שחוזר בתשובה וחוזר מדרכו הרעה אבל המקשה לבו אינו נקרא חוזר רק הולך בדרכו הראשון הולך למרחוק להתרחק מבוראו, ולכן אמר אל תבכו למת, שעל המת אין לבכות כי הוא הלך למנוחה רק בכו בכו להולך ואינו חוזר מדרכו הרעה, וזהו פירוש הפסוק הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מביין כי מפני הרעה נאסף הצדיק, הנביא הוכיח את בני דורו שאינם משימים על לבם להצטער על מיתת צדיקים ואינם מבינים כי מפני הרעה נאסף הצדיק, ואמר עוד ואל תעלו על דעתכם כי יש בזה הפסד ופגם להצדיק עצמו על שאינם מצטערים על מיתתו, לא כן הוא הצדיקים יבואו שלום ינחו על משכבותם הולך נכוחו ואין בזה חסרון להצדיק, אלא ההפסד והחסרון הוא לכם כי הגיע הזמן אשר אתם קרבו הנה בני עוננה זרע מנאף ותזנה, כי עתה באשר שמת הצדיק אתם קריבים למשפט על עונותיכם לקבל העונש הקשה ר"ל, לכן לכו ונשובה אל ה' להרבות בכיה על מיתת צדיקים האלו.

והחיד"א בספרו נחל אשכול (איכה פרק ה פסוק טז) כתב לבאר באופן נפלא פס' זה: נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו. אפשר במ"ש לא לן אדם בירושלם ובידו עון שהתמידין מכפרין וכו' ופירש הרב מהר"ש פרימו במ"ש כי אין אדם חוטא במזיד אא"כ חטא בשוגג בתחלה ולכך כיון שהתמידין מכפרין השוגג א"כ אינן באים לידי עון עכ"ד, וז"ש נפלה עטרת ראשנו שהוא בית המקדש ואין כאן קרבנות וא"כ אוי נא לנו כי חטאנו בשוגג ומזה נבא למזיד כי בטלו התמידין המכפרין על השוגג. ואפשר לרמוז כי הקרבנות מגינים עלינו מצרינו כמ"ש פ"ק דמגילה ועתה כי נחרב הבה"מ ואין לנו קרבנות מתעוררים הדינים וז"ש נפלה עטרת ראשנו ונחרב בה"מ ולא יש קרבנות וא"כ אוי נא לנו גימט' אלהים שמתעוררין הדינים ח"ו.

אמנם נחמה פורתא ועצה נפלאה איכא בידינו אף עתה לבטל ולסלק את הדינים מעלינו וזאת ע"י הלימוד והעיסוק בתורת הקרבנות וכפי שכתב הח"ח חפץ חיים בספרו תורה אור (פרק י) שענין הקרבנות עשוי לרצות ולהסיר כח הדין מעל העולם. וכמו שמצינו בתורה שבזמן המבול ששלט כח הדין בעולם וכשיצא נח מן התיבה והקריב הקרבנות כתיב אחריו וירח ה' את ריח הניחח ויאמר ה' אל לבו לא אסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם וגו' וכן מצינו בענין המגפה שהיה במדבר מיהר אהרן להקטיר קטורת ותעצר המגפה וכן בימי דוד כשמנה את ישראל ותהי המגפה וראה דוד את המלאך ה' עומד וחרבו שלופה בידו נטויה על ירושלים צוה לו גד החוזה לבנות מזבח ולהקריב עליו עולה וכתוב אחריו ויבן שם דוד מזבח לה' ויעל עולות ושלמים ויעתר ה' לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל וגם אחז"ל שהמזבח מזין ומזיח הגזרות ומכפר עונות של ישראל ואף בזמן שלא היה אפשר להקריב קרבן בפועל בימי המן מצינו ג"כ שהעסק בתורת הקרבנות הועיל לבטל את הדין מעל ישראל וכדאיתא במגילה (דף ט"ז) אתי מלא קומצא דיכבו ודחי לעשרת אלפים ככרי כסף דידי. ע"כ.

תקציר מהלכות עבודת ביהמ"ק שנלמדו בבית מדרשנו

סדר שחיטת התמיד

למאירי שם: ולמה הוצרכו לכך כלומר שיאיר כל כך עד שיהא הצופה יכול לראות עד חברון שפעם אחת עלה אור הלבנה מצד המזרח ומעשה זה לא ביום הכפורים היה שהרי אין הלבנה עולה מן המזרח ואין הלבנה מתחלת לעלות סמוך ליום עד לאחר חצות החודש אלא בשאר הימים והוא סמוך לסוף חודש היה ודימו ששקעה הלבנה והאיר פני מזרח ושחטו את התמיד ואחר שחיטתו הרגישו שעדיין לא עלה עמוד השחר ואור הלבנה היה והוציאווהו לבית השריפה ושחטו תמיד אחר ומאותה שעה ואילך הזקיקו לידע אם רואה מכחה של אורה עד חברון שאין אורה של לבנה משלטת העין בכך והיו עושין כן בכל השנה אף בזמן שאין הטעות מצויה בכך כגון יום הכפורים).

יש שהוכיח שהר הבית מקורה היה

בדרך אגב נציין חידוש גדול שכתב לחדש בס' מרכבת המשנה (מהדו"ת על הרמב"ם בית הבחירה ה, א) שכ' ללמוד מדברי הרמב"ם דכל הר הבית הי' מקורה (וכן נקט היעב"ץ בס' לחם שמים בסוף הקונטרס לבנין בית הבחירה), והביא כן מירושלמי תענית (פ"ג ה"ט): עד שעלו ישראל מירושלים להר הבית מפני הגשמים, הדא אמרה הר הבית מקורה היה. וכתב דכל שכך שהעזרה היתה מקורה מפני כבוד הבית, חוץ ממקום המזבח שהי' מגולה להעלות עשן.

וכתב להביא עוד ראיה לזה שהר הבית הי' מקורה, מהא דתנן ביומא (כ"ח ע"א): א"ל הממונה צאו וראו אם הגיע זמן שחיטה, אם הגיעה הרואה אומר ברקאי. וקשה למה הוצרכו לצאת ולראות (ופירש"י שעלו על החומה או על הגג), למה לא יכלו לראות ממקום שעמדו שם בהר הבית, ואין לומר משום שהיו

צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה

אחר הפייס השני אמר להם הממונה (הוא הסגן רש"י ביומא כח. אמנם תוס' שם בדף טו: בד"ה אמר להם הממונה פליגי עליה דממונה לאו סגן הוא) צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה, והיו עולים (בפשטות משמע שהכהנים הם העולים, אך המאירי כתב לחדש שהממונה היה עולה והכהנים היו שואלים אותו אם הגיע זמן השחיטה. ראה בבסית הבחירה ובס' חיבור התשובה למאירי, משיב נפש מאמר ב פרק ג) על החומה או על הגג למקום גבוה ומסתכלים כנגד המזרח אם עלה השחר, דשחיטת התמיד בלילה פסול כדכתיב (ויקרא יט, ו) ביום זבחכם (מגילה כ:). והרואה אומר לממונה האיר פני המזרח, והיה חוזר הממונה ושואל אותו אם האיר כנפי שחר במזרח עד כנגד חברון, (משום שחברון היא בקרן דרומית מזרחית מירושלים ולכך היה שואל אותו אם נתפשט כנפי שחר עד שם, והראב"ד כ' בשם הירושלמי שלכך הזכיר חברון כדי להזכיר 'זכות אבות שבחברון'), והיה משיב הרואה הן. (ובירושלמי הקשו וכי עד אחד נאמן, ומשני שאני הכא שאתה יכול לעמוד עליו, ופירש הקרבן העדה דשאני הכא דמילתא דעבידא לגלויי היא שהרי בשעה מועטת יראה גם האור למטה. ושם למדו מזה שאמר עד אחד נולד איש פלוני בשבת מלין אותו בשבת הבאה על פיו).

למה הוצרכו לעלות לגג ולראות

ולהכי הוצרכו לכך שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודימו שהאיר המזרח ושחטו את התמיד דיום המעונן היה שאז אור הלבנה מפציע בעלייתו כחמה, ואחר ששחטו אז את התמיד הוציאווהו לבית השריפה. (וכתב בבית הבחירה

המפרש ובס' עבודת הקרבנות סי' לט, אך במאירי מבואר שרק לאחר שמכריז הרואה שהאיר פני כל המזרח שולחם ללשכת הטלאים, וכ"כ התוס' חדשים, ובס' ליקוטי הלכות) אמר להן הממונה 'צאו והביאו טלה מלשכת הטלאים' לקיים בו המצוות עשה שציוונו הקב"ה בתורתנו הקדושה להקריב שני כבשים זכרים בני שנה (וכתב הרמב"ם מעשה הקרבנות א, יד שכן הוא בכל מקום שנאמר בתורה כבש או כבשה או כבשים הרי אלו בני שנה, וכ"כ רש"י בזבחים עה: דסתם כבש בן שנה הוא, ואמרינן עוד בגמ' בערכין יח: ששנה האמורה בגיל הקדשים, כגון מה שאמרה תורה להביא כבשים בני "שנה" שנה זו היא מעת לעת, דהיינו מיום ומשעה שנולד, ועד אותו יום ואותה שעה בשנה הבאה, ולא הולכים לפי שנת עולם. וכ"כ הרמב"ם שם הי"ג ששעות מונין לקדשים, ואם הוסיפו שעה אחת או פחתו שעה פסולין, כיצד קרבן שמצותו להיות בן שנה אם הוסיף על השנה שעה אחת נפסל, אפילו היה בן שנה בשעת שחיטה והוסיף על השנה בשעת זריקה נפסל עד שיהיה בן שנה עד שעת זריקה וכן בכל הזבחים. וראה לגרע"א [שור"ת תנינא כ"ב] שדן לענין גדלות של בן בגיל י"ג שנה ובת בגיל י"ב שנה אם צריך גם שעות בשנות בן ובת או שהגדלות תלויה רק בימים ולא בשעות) תמימים עולות בכל יום אחד בבוקר ואחד בין הערבים.

הודעה חשובה ודחופה

לאחר שזיכנו ה' להקים את הכולל הייחודי 'בית מדרש גבוה לכהנים' - והוא כולל ערב וכולל יום שישי לכהנים להכנים לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר חפצו של מרן הח"ח זיע"א, כעת שאיפתנו להקים 'כולל יום שלם' לכהנים להכנים ביתר שאת, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלוקינו - הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד - פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל:

k0504166339@gmail.com

צריכין "לראות עד חברון", דהא רק מתיא בן שמואל סובר כן, ות"ק הרי חולק עליו, וא"כ מהר הבית שהי' גבוה בעצמו יכלו לראות את הזריחה. אלא ע"כ שהר הבית מקורה היה, והיו צריכין לצאת על הגג או החומה כדי לראות אם עלתה עמוד השחר. (וכ"כ בס' חזון נחום שם, וראה עוד אריכות בזה בס' דף על הדף מס' מידות דף לד:).

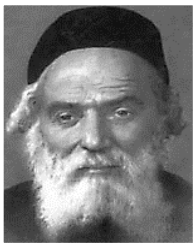
הוצאת תשעים ושלוש הכלים

אח"כ נכנסו הכהנים ללשכת הכלים (כתב התפא"י שלא ידע מקומה, וכתב בס' עבודת הקרבנות שאפשר שהיתה באותן ל"ח לשכות שהיו סביב לכותלי ההיכל) והוציאו משם תשעים ושלוש כלי כסף וכלי זהב (וברמב"ם לא הזכיר מנין צ"ג, ובס' הר המוריה כ' דאולי הרמב"ם ס"ל דרק ביו"ט של סוכות מוציאים צ"ג כלים) הצריכין להם כל היום לעבודה (וכתב הרע"ב תמיד פ"ג משנה ד דלא אתפרש למה הוצרכו למנין של כלים הללו. ובירושלמי במסכת חגיגה אמרו כנגד תשעים ושלוש אזכרות שבנבואות חגי זכריה ומלאכי. ועיין תוי"ט מה שתמה על פי זה. ועיין מש"כ בתוספות חדשים. ובס' הון עשיר כתב דטעם אחר יש ליתן על מנין זה מלבד טעמים המקובל, והוא כי הכסף הלבן מורה חסד ורחמים שהוא שם הויה ב"ה, והזהב הוא שרש הדין השורה על שם אדנות יתברך ויתעלה שמו, ושניהם כאחד טובים לעולם והרי הם עולים כמנין אמן, ועם שני השמות עצמם הם צ"ג, ובכל יום תמיד אנו צריכים לזווג זה, ולכן מוציאים כנגדם בכל יום צ"ג כלי שרת לשרת בקדש, כי גם רומזים בהם לצ"ג אזכרות הנזכרים בירושלמי:) ומניחין הכלים על השולחן העומד בצד מערב של כבש המזבח. (וראה בס' עזרת כהנים מדות פ"ה מ"ג שמנה את כל צ"ג הכלים הללו, אך הגר"מ שפירא מלובלין מנה אותם באופן אחר והו"ד בגליון תורת הקרבנות גליון מג)

יציאה ללשכת הטלאים

אחר כך (י"א שהיה זה בעוד לילה כדי שמיד שיגיע זמן השחיטה יהיה הכבש מוכן לשחיטה, וכ"כ

בלי כהנים מוכנים אין לנו תועלת בבנין המקדש (מכתבי הח"ח ו)

כולנו מצילים

את הכולל של בית המקדש מסגירה

121 אנשים

כבר זכו להמנות ממצילי הכולל של ביהמ"ק ע"י שנתנו הו"ק בסך 10 ₪ להחזקתו!! ובכך זוכים הם להכין את הכהנים לעבודת בית מקדשנו ותפארתנו!!!

**אם אתה מצפה באמת לישועה...
נדאי שלא תישאר בחוץ!!**

וכדבריו של הח"ח בספרו צפית לישועה (פרק א) שכתב שבלא להכין את עצמנו בלימוד דיני המקדש והעבודה אינו נחשב שמצפים אנו לישועה באמת אלא כשקר יחשב.. שהרי זה כמשל לאדם המזמין מלך בשר ודם לביתו אך אינו מתכונן לביאתו ורק כשיגיע יזכר להתכונן, אשר כמה בושה תהא לו כשיגיע. עי"ש.

דרכי התרומה: * הדרך הפשוטה והקלה - הקמת הו"ק ע"ס 10 ₪ לחודש דרך מכשירי נדרים עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' ביתר. ² התקשרו למס' 0504166339 למסירת פרטי התרומה.

בלי כהנים מוכנים אין לנו תועלת בבנין המקדש

בדנת הח"ח

לתורמי בית מדרש גבוה לכהנים

והנני שולח תודתי וברכתי העמוקה לכל המנדרבים שירימו את תרומתם לטובת הענין הקדוש הזה, שזכות המצוה הגדולה הזאת יעמוד להם שיתברכו מד' בחיים ושלוש וכל טוב, ויצליחם ד' בכל עניניהם וישמרם מכל צרה וצוקה וכל משאלות לבם ימלאו לטובה. וזכות הרבים יהיו תלוי בהם, ע"י שיהיו הם המתחילים בהמצוה הנשגבה הזאת. וחויץ מזה יהי' להם גם חלק ושותפות בתורה שילמוד הת"ח ע"י החזקתם וכו' וגם יחשב להמחזיקים כאילו מקריבים בעצמם קרבנות.

(מכתבי הח"ח אגרות ומאמרים סימן קי)

את הברכה הגדירה הזו היוצאת מפי נה"ג אסור שתפסיד!!

דרכי התרומה: * הדרך הפשוטה והקלה - הקמת הו"ק ע"ס 10 להצלת בית מדרשנו מסגירה! דרך מכשירי נדרים עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' ביתר. ² התקשרו למס' 0504166339 והעבירו תרומתכם.